

тон към откровено антинародните прояви на европейските правителства, достигнали връх с решенията в Берлин през юли 1878 г.

Водещите редакционни статии, още в първите броеве на в. „Българско знаме“, определят основната политическа линия на вестника - либерален, с определена проруска насоченост, с претенции за прецизност и правдивост. За авторите му, без съмнение и за читателите му, решенията на Великите сили в Берлин през м.юли 1878 г. са плод на „изкуствени комбинации“, „несъгласни с естеството на обстоятелствата“. Те са определени обективно като „дела, които са срам за цивилизацията“ до степен, „щото човек поченва да се сумнява, че европейската дипломация...вместо да отива напред и да са осъвършенствува според общият закон на развитието, тя назаднева и губи значението си като изкуство!“<sup>4</sup> Неслучайно вниманието с тревога е насочено към работата на международната комисия в Пловдив, с ясното съзнание, че на този етап европейските комисари са само безличен инструмент за политиката на своите правителства. Особено безкомпромисно е отношението на вестника към съществуването на „най - нелепо наречената Източна Румелия“ - „тази част от общото ни Отечество, която биде произволно отцепена на берлинския ареопаг“.<sup>5</sup> За четящия става ясно, че не само „Румелия“ като изкуствена административна структура е поставена в сферата на отрицанието, но и самите претенции на европейската дипломация за справедливост и още по-малко за хуманност.

Неоспоримият принос на редакционния екип е, че доразвива и актуализира идеята за държавността - която е една от водещите в българската национална стратегия през Възраждането, добила своето реално измерение след Руско-турската освободителна война 1877-1878 г., но за жалост над твърде малка част от етнонационалната ни територия. За сънародниците в земите на юг от Балкана е важно да не угасне изобщо стремежът към осъществяването на тази идея в обозримо бъдеще. Такава значима цел - обединена България - с основание се представя пред читателите на вестника като фактор от първостепенно значение за консолидацията и подема на българската нация в нейната общност, но вече с претенциите за съизмеримост спрямо останалите европейски нации. Не случайно една от водещите теми за периода на съществуване на вестника - първата половина на 1879 г. - става степента на зависимост между широко прокламираната теза за „европейската цивилизованост“ и потъпкването на „человеческите права“ в българските земи, чрез налагането на Берлинския диктат.<sup>6</sup>

Безспорен факт е, че при изграждане на българската нация през Възраждането водещ елемент е националноосвободителният. Затова и непосредствено след